

TEAIDŐ

Írta: BARNA ANDRÁS *képek:* JURÁK ZSOLT

A közelmúlt enyhén szólva sem kedvezett a világjárásnak, a lehetőségek úgy hullámoztak, mint a járványgörbe, így aztán nemigen lehetett nagy utazási terveket szövögetni. Szerencsére a helyzet mára jelentősen enyhült, és egyre több ország nyitotta meg a kapuit a turisták előtt. Srí Lanka az első ilyen országok közé tartozott, amire minden bizonnyal sokan „lecsaptak” az egzotikus úti célokat kedvelők közül, így Jurák Zsolt állandó utazási szakértőnk is.

Srí Lanka

nem azok közé az országok közé tartozik, ahova csak úgy ripsz-ropsz elugrik az ember. Már csak a távolság miatt sem árt jól felkészülni, ha ideutazik az ember. Persze ha valaki előre betölti a csőbe az útitervet, akkor egy fokkal könnyebb helyzetben van, és gyorsan döntésre tudja vinni a dolgot – mondja Zsolt, aki két évtizeddel ezelőtt járt először a szigetországban.

A légvonalban nagyjából 7300 kilométerre lévő országnak történelme során több keresztlevelet is kiállítottak. Az egykori brit koronagyarmat 1948-ban nyerte el függetlenségét, de az ország utolsó nevét csak 1972-ben változtatták Ceylonról Srí Lankára, amikor végleg elszakadt az angol koronától, és áttért a köztársasági államformára. Noha az előbbi ténymegállapítás lexikális tudást sejtet, de bevallhatom, hogy az országról alkotott képem nem több, mint egy újságolvasó emberé, így kétszeres kíváncsisággal hallgattam utazási tanácsadónk legfrissebb beszámolóját.

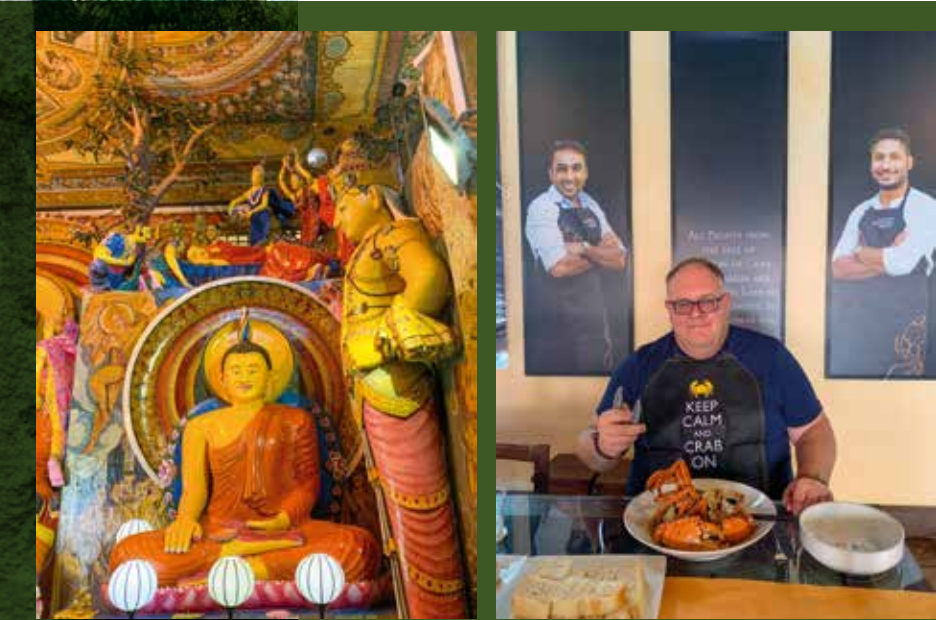
Barna András: Tőled már megszokhattuk, hogy többször visszatérsz egy adott országba. Ez a mondat szinte már kliséként tér vissza minden beszélgetésünk során. Be vannak tárazva a fejedben az úti célok, ennek okán következett most Srí Lanka?

Jurák Zsolt: Több mint húsz éve jártam először Srí Lankán, és nagyon jó élményekkel távoztam onnan, mégis valami miatt mindig halogattam a visszatérést. Ennek talán az volt az oka, hogy eközben annyi más lehetőség került látótávolságba, hogy ez az úti cél mindig eggyel hátrébb csúszott a listámon. A pandémia miatt az elmúlt két évben sokkal körülményesebb és nehezebb volt utazni, és amikor Srí Lanka „hirtelen” kinyitott, akkor azt gondoltam, hogy ennél jobb alkalom nem kell a visszatérésre. Egyébként pedig jól látod, az utazásaim fő csapásirányait évekre megtervezem, de ezt az előre gondolkodást alapjaiban aknázták alá a covid, hiszen nem lehetett csak úgy akárhová menni. Több repülőjegy-foglalásomat is újból és újból át kellett íratnom a korlátozások miatt.

Húsz évvel ezelőtt is körutazáson voltál, és most is?

Igen, azzal a különbséggel, hogy a mostani utamat sokkal kényelmesebbre és mélyrehatóbbra terveztem, mint amikor először mentem. Tehát mindenre kellő időt szántam. Colombo volt az első állomás, ami jól megalapozta a hangulatomat, ugyanis sikerült egy olyan hotelben megszállnom, ami lokációjában, kényelmében és gasztronómiá-

jában is tökéletes volt. Maga a főváros nem sokat változott az elmúlt két évtizedben, bár jó néhány felhőkarcoló épült. Tehát félig-meddig modern, félig-meddig klasszikus ázsiai város, látványosságokban nem túl gazdag. Mindenképpen szót érdemel a buddhista templom és a Függetlenség tere, és persze van néhány nagyon szép tó is. Colombo fejlődésének egyik fokmérője, hogy

egyre több jó étterem nyílik, az egyik ilyen a „Rákügyi Minisztérium” nevű volt, ahol többedmagammal sikerült elfogyasztanunk egy gigantikus – több mint egykilós – tarisznyarákot. De mégsem ez volt az este legkülönlegesebb fogása, hanem a tarisznyarákmáj-pástétom.

A colombói belépő tehát jó alapot szolgált az elkövetkezendő négy hétre. Hova mentetek a főváros után?

Negombóba, ami mára egy hatalmas üdülőparadicsommá változott, de maga a város a halászatáról ismert. A település számos részén még mindig végeláthatatlan sorban száradnak a halak, és persze akit érdekel, a halfeldolgozást is meg tudja nézni. Az igazi túra Negombo után következett, aminek az első állomása az elefántárvaház

Pinnawalában. Noha húsz évvel ezelőtt jártam itt először, de úgy éreztem, mintha tegnap lett volna, annyira élénken éltek bennem az emlékek. Azért különleges hely ez, mert ellentétben több hasonló hellyel, ez itt egy rehabilitációs központ, ahol sérült elefántokat gyógyítanak, és pont emiatt nem csinálnak bohócot az állatokból.

Az elefántok után mi következett?

Sigiriyába mentünk, ahol megnéztük a hely nevezetességét, az Oroszlán-sziklát. A műemlék az UNESCO világörökség része, és fantasztikus története van. A szikla tetejére ezerkét-ezer-négyszáz lépcső vezet fel, de felérve némiképp csalódottan nézhetünk körbe, mert elég erős képzelőerő kell ahhoz, hogy az egykori palotát ideképzelve az ember. De a panoráma az csodálatos! Összességében azt gondolom, hogy maga a felfelé vezető út sokkal érdekesebb, mint fent lenni.

Mondhatnám azt is, hogy a lépcsőmászással megdolgoztunk az ebédünkért, ugyanis a túrát egy gasztronómiai élmény zárta. Az idegenvezetőnk elvitt egy helyi specialitásokat készítő étterembe, ahol rizses curryt szolgáltak fel. És aki azt gondolná, hogy szegényes menüt költöttünk el, azt meg kell nyugtatnom, hogy egyáltalán nem így volt. A felszolgált rizs mellett hamar megtelt az asztal mindenféle földi jóval. Számos kis tálkában különböző zöldséges finomságokat hoztak, amiből így egy fantasztikus lakoma kerekedett. Ezekben a régiókban nem nagyon esznek húst, de olyan jó a vegán, vegetáriánus konyhájuk, hogy én az egy hónap alatt kétszer kívántam meg ezek mellett a húsételet.

Hol dolgoztátok le a vacsorát?

Polonnaruvában, ahova mindenkinek érdemes ellátogatnia, aki Srí Lankán jár. Fantasztikus kőbe vésett szobrok, gyönyörű kertek és viszonylag jó állapotban fennmaradt templomok romjai között sétálhatunk. Polonnaruvából az utunk Dambullába vezetett, aminek leghíresebb nevezetessége egy sziklába vájt templom, amiről megint csak szuperlatívuszokba lehet beszélni, annyira gyönyörű a számtalan szobrával együtt. Természetesen azt már mondani sem kell, hogy ez a hely szintén a világörökség része. Egyébként korábban ötven templom volt itt, ebből ma csak ötöt lehet látogatni.

A kőbe faragott szobrok után Kandy, az ország ősi fővárosa felé vettük az irányt. Mielőtt azonban elértük volna a buddhizmus egyik szent helyét, megálltunk egy fűszerkertnél. Ázsiában számos helyen láthatunk ilyen kertet, de a Srí Lanka-i mindenképpen kiemelkedett az általam eddig látottak közül, olyannyira érdekes volt, hogy kétszer is elmentem ide, annyira jól és élvezetesen magyaráztak. Srí Lankán állítják elő a világ legjobb fahéját, de emellett az ember behatóan megismerkedhet a kardamommal és a kakaóbab megannyi fajtájával. A fűszertárlat után, amolyan hozzáadott értékként, az ember még kap egy irgalmatlan jó fejmasszázszt is, tehát már csak ezért is megéri időt szánni erre a kertre. *(Nevet.)*

Ott tartottunk, hogy a következő úti cél Kandy volt.

Kandyben – bármilyen furcsa Srí Lankán – egy kávéval indítottuk az ottlétünket. Itt érdemes megjegyeznem, hogy egy-két kivételtől eltekintve – talán érthető módon – nincsen nagy kultusza a kávéfogyasztásnak. Éppen ezért ritkák is a jó helyek, de azért találtunk, igaz, két ausztrál üzemeltette.

Gondolom, inkább teát isznak...

Ez pontosan így van, de erről majd egy kicsit később. Szóval egy jó kávé után meglátogattuk a város melletti tó partján lévő Szent Fog templomot. A monda szerint Sziddhártha herceg – a megvilágosodása után ő lett Buddha – egyik fogát őrzik ebben a templomban, ami a buddhista világ hét csodájának egyike. A templom egy fantasztikus épületegyüttes, ahol helyet kapott egy buddhista egyetem és világmúzeum is. Az egész hely a kihagyhatatlan élmények egyike. Három napot töltöttünk itt annak érdekében, hogy mindenre elegendő idő jusson, hiszen a buddhista fellegvár mellett a városi bazár, a botanikus kert és természetesen az itteni fűszerpiac is a kötelezendően megnézendő helyek közé tartozik.

Srí Lankáról szerintem a legtöbb embernek a tea jut eszébe, de csak addig jutottunk, hogy megemlítetted.

Kandy után került sor a teaültetvények bebarangolására, mi a környék legnagyobb termelőjét látogattuk meg. Itt végigkísérhettük a betakarítástól kezdve a feldolgozás szinte összes mozzanatát, és a végén

megkóstolhattuk a világ legdrágább teájaként számontartott fehér teát is, aminek közel ötszáz dollár kilója. A fehér teát a cserjék legfiatalabb leveléből készítik, és teljesen más eljárásan megy át, mint a fekete vagy a zöld tea. Érdekes tény, hogy a teaszüretelést kifejezetten nők végzik, és a napi kvóta hús kilo begyűjtése, ami nem akármilyen feladat. Talán az is kevésbé ismert, hogy a

A teaültetvények után merre mentetek tovább?

Az ezer méter magasan fekvő Nuwara Eliyába mentünk, itt a levegő hőmérséklete is érezhetően hűvösebb, ami kifejezett jólesett a meleg tengeri klíma után. Nuwara Eliya egy üdülőhely, amit az angolok építettek, mindenhol tetten érhető a rájuk jellemző stílus, így a patinás Grand Hotel szállodán is, ami rendkívül népszerű számos ismert ember számára is. A hotel egész miliője olyan, mintha az ember egy időutazáson venne részt. Érdekes, hogy annak ellenére, hogy Srí Lanka egy teanagyhatalom, az egész utazásom alatt alig láttam teázókat, és a szállodákban is csak filteres teákat szolgálnak fel. Nem így a Grand Hotelben, ahol 35-féle szálás tea közül

választhat az ember. A Nuwara Eliya másik gasztroérdekessége az epres pizza, amit természetesen nem főételként, hanem desszertként fogyaszthat az, aki kíváncsi erre az ízvilágra.

Nuwara Eliya amolyan pihenőnap volt?

Tulajdonképpen igen, Nuwara Eliyát elhagyva vonatra szálltunk, és felmentünk a kétezer méter magasan fekvő Ellára. A két város közötti

Ella után Hikkaduwa felé vettük az irányt. A tengerparti település nekem nagyon hajazott Balira, de ami miatt megemlítem, az az, hogy ez volt az egyik olyan hely, ahol húst ettem, mégpedig fahéjon füstölt baconot. A fahéj egész különleges ízvilágot kölcsönöz az ételnek. Egyébként számos dolgot készítenek hasonló módon fahéjjal, amibe én annyira beleszerettem, hogy már ideha-

visszaengedtem a tengerbe. Kosgodán lehetőségünk volt egy rövid hajóútra, ami a mangroveerdők között haladt, majd elvittek minket egy fahéjszigetre is. Itt mindenre kiterjedően mutatták meg, hogyan készítik a fahéjat, és azt is elmondták, hogy miért Srí Lankán van a világon legjobb. A legizgalmasabb fűszertermék itt a fahéjolaj volt, amit nem étkezési, hanem gyógyászati célokra

nagyon jók, addig a tengerpartok gazdátlanok tűnnek. Tehát aki a tengerparti turizmust helyezi előtérbe, annak egy kicsit csalódnia kell. Nem azért, mert mondjuk szemetekes, hanem azért, mert – tisztelet a kivételnek – nem fog a képeslapokon megszokott fővényekkel találkozni. A magam részéről ez nem volt nagy trauma, mert én nem nagyon vagyok oda a tengeri fürdőzésért, viszont nézni a tengert imádom.

Ezzel a látvánnyal búcsúztál Srí Lankától?

Nem, még várt rám egy hét ájurvédakezelés egy gyógyszállóban. Nagyon kellemes volt, de azt megállapítottam magamban, hogy a Srí Lanka-i ájurvéda külsőségeiben eltér az indaitól, nem olyan hagyománykövető, és a kezeléseik ára is jóval magasabb, mint Indiában.

Ha valaki kedvet kapott Srí Lankához, de még nem járt ott, annak hogyan kell elképzelnie ezt az országot?

Nagyon leegyszerűsítve: úgy, mint Indiát, csak kicsiben. Ugyanakkor Srí Lanka tisztább és szervezettebb.

Egy hónapos körúton voltál, de akinek nincsen ennyi ideje, annak mit javasolsz, hogyan tervezzen, és persze mennyiből?

Bő két hét szerintem mindenképpen kell ahhoz, hogy az ember lásson is, és ne kelljen mindenhova rohannia. Hogy mindezt mennyiből lehet megvalósítani, az nagyban függ attól, hogy kinek mekkorák az igényei. Nagy általánosságban azt lehet mondani, hogy a Srí Lankán jól szervezeten egy közepes költségvetésből is meg lehet nézni ez azt, ami azt jelenti, hogy repülőjegy nélkül két hét nagyjából ezer dollárból kihozható. De miután a szállodák árai között óriási különbségek vannak, ezért ez az összeg mindenképpen magasabb lesz, ha az ember jobb minőségű hotelekben szeretne

megszállni.

Húsz év után kerítettél sort arra, hogy ismét elmenj Srí Lankára, úgy érzed, „kimaxoltad”?

Nem, egyáltalán nem, az északi részen még nem voltam, pedig ott is akad rengeteg látnivaló. És egyébként annyi jó élménnyel jöttem haza, hogy amikor leszálltam a repülőről, már tudtam, hogy ide vissza kell még mennem, és az is biztos, hogy erre nem húsz év múlva keríték sort.

